

บริษัท นอร์ธเทอร์น ฟู้ด คอมเพล็กซ์ จำกัด

วิธีการปฏิบัติงาน	เรื่อง คู่มือการใช้ชุดทดสอบออกซิเจน	หน้า 1 ของ 1
	ละลายภาคสนาม	
รหัสเอกสาร : SP-QC-93	วันที่ประกาศใช้ : 24 กันยายน 2561	แก้ไขครั้งที่ : 00
จัดทำโดย : ฝร ปร หัวหน้าแผนกควบคุมคุณภาพ	ทบทวนโดย : ผู้จัดการฝ่ายวางแผนและ ควบคุมการผลิต	อนุมัติโดย : M M ตัวแทนฝกยบริหารคุณภาพ

File: SP-QC-93 Issue date: 24/09/18 Rev.00

คู่มือการใช้ชุดทดสอบออกซิเจนละลายภา Dissolved Oxygen Field Test Kit

Testkik All of Test Kit At All TestKitucom

131 ลุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย อาคารลุ่นเรือกรรม 1 ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120 Tel:081-847-6768, 02-191-3928 www.highents.com

ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนพระราม 6 เขตราชเทวี กทม. 10400

ค่าออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen, DO) เป็นค่าที่บอกถึงปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำซึ่งเป็นดัชนีหนึ่งที่ใช้บอกคุณภาพของ น้ำ ค่านี้ขึ้นกับตัวแปรต่างๆ เช่น อุณหภูมิ ปริมาณฟอสเฟตและในเตรท โดยที่อุณหภูมิสูงปริมาณออกซิเจนที่ละลายในน้ำจะต่ำ และถ้าปริมาณ ฟอสเฟตและในเตรทสูง ปริมาณออกซิเจนละลายมักจะต่ำ เพราะสารทั้งสองทำให้พืชน้ำเจริญเติบโตได้ดี พืชน้ำจะใช้ออกซิเจนที่อยู่ในน้ำ และเมื่อ พืชน้ำตายจะกลายเป็นอาหารของแบคทีเรียซึ่งจะใช้ออกซิเจนมากขึ้น นอกจากนี้ ความลึกก็มีผลต่อปริมาณออกซิเจนละลายด้วย จึงต้องคำนึงถึง เมื่อต้องการวัดค่าออกซิเจนละลาย ค่าออกซิเจนละลายที่ใช้มีหน่วยเป็น มก./ล หรือ พีพีเอ็ม (ppm, parts per million หรือส่วนในล้านส่วน)

ส่วนประกอบของชุดทดสอบ			
1. กระบอกฉีดยา	2	อัน	
(สำหรับดูดน้ำตัวอย่าง)	*		
2. กรวยต่อกับสายยาง	2	อัน	
3. ก้านพลาสติกสำหรับอุดช่องกรวย	2	อัน	
4. น้ำยา Do1	1	ขวด	
5. น้ำยา Do2	1	ขวด	
6. น้ำยา Do3	1	ขวด	
7. ขวดแก้วสำหรับเทียบสี	1	ขวด	
8. อุปกรณ์สำหรับเก็บน้ำตัวอย่าง	1	ชุด	

→ การแปลผล
1 พีพีเอ็ม : เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำอย่างรุนแรง
2 พีพีเอ็ม : เป็นค่าน้อยที่สุดที่ยอมรับได้
4 พีพีเอ็ม : ไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำแต่ต้องเฝ้าระวังอย่าง
ใกล้ชิด
6 พีพีเอ็ม : ดีต่อสัตว์น้ำ
8 พีพีเค็ม · ดีมาก สัตว์น้ำเจริกแติบโตดี

คำแนะนำในการใช้ชุดทดสอบ

- 1. น้ำยา Do2 และ Do3 มีส่วนประกอบของเบสและกรดตามลำดับ หากเข้าตา หรือสัมผัสผิวหนังจะก่อให้เกิดอาการระคายเคือง ต้องรีบล้างด้วยน้ำจำนวน มาก
- 2. ปิดฝาขวดสารเคมีทั้งหมดให้แน่นเมื่อใช้เสร็จ
- 3. อย่าให้สารเคมีคนละขวดปนเปื้อนกัน
- 4. หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสารเคมี
- 5. ล้างมือทุกครั้งเมื่อเลิกใช้
- 6. เก็บชุดทดสอบให้ห่างจากมือเด็ก อาหาร เครื่องดื่ม สัตว์เลี้ยง และแสงแดด ตลอดจนที่ที่มีอุณหภูมิสูง
- 7. <u>ห้าม</u>ล้างกระบอกฉีดยาด้วยน้ำยาล้างจานหรือน้ำยาทำความสะอาด เพราะ จะทำให้สารหล่อลื่นที่เคลือบไว้ภายในหลุดออก (หากกระบอกฉีดยาฝืด สามารถใช้วาสลีนทาบางๆบริเวณรอบๆยางสีดำของก้านกระบอกฉีดยาได้) เมื่อใช้เสร็จ ล้างด้วยน้ำสะอาดก่อนเก็บ

คำแนะนำ บริมาณออกซิเจนละลายที่เหมาะสมที่ความลึกต่างๆกัน สำหรับบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ ผิวน้ำ ควรมีค่าออกซิเจนละลายมากกว่า 6 พีพีเอ็ม กลางบ่อ ควรมีค่าออกซิเจนละลาย 4-6 พีพีเอ็ม พื้นบ่อ ควรมีค่าออกซิเจนละลายอย่างน้อย 2 พีพีเอ็ม

การแก้ไขกรณีที่พบค่าออกซิเจนละลายต่ำกว่าค่าที่กำหนด

- 1. ระวังอย่าให้อาหารมากเกินความต้องการของสัตว์น้ำ และดูว่าปริมาณของสัตว์น้ำเหมาะสมกับขนาดของบ่อหรือไม่ หากแออัดเกินไปให้แบ่งไป เลี้ยงอีกบ่อ
- 2. ป้องกันไม่ให้ของเสียจากการปศุสัตว์ไหลลงบ่อเลี้ยง
- 3. เพิ่มปริมาณออกซิเจนในบ่อเลี้ยงโดยการปั้มอากาศหรือกังหันน้ำ